

Flerårige ugras i Korsmos plansjeverk

ved
Helge Sjørnsen, Bioforsk
Plantehelse

Korsmos plansjeverk

Prof. Emil Korsmo (1863 - 1953):
En pionér innen ugrasforskningen

Kunstmaler Knut Quelprud
(1859-1954)

- 90 plansjer - 138 ugrasarter - **67 flerårige arter**
- Tegnet av Knut Quelprud (K.Q.), Sara Mørk (S.M.) og Liv Barstad (L.B.) under prof. Korsmos ledelse
- Pågikk i 25 år: 1913-1938
- Utgitt i 1934-38 med forklarende tekster

Format: 64 cm x 90 cm

Flerårige ugras i dag

Flerårige ugras i eng og beite

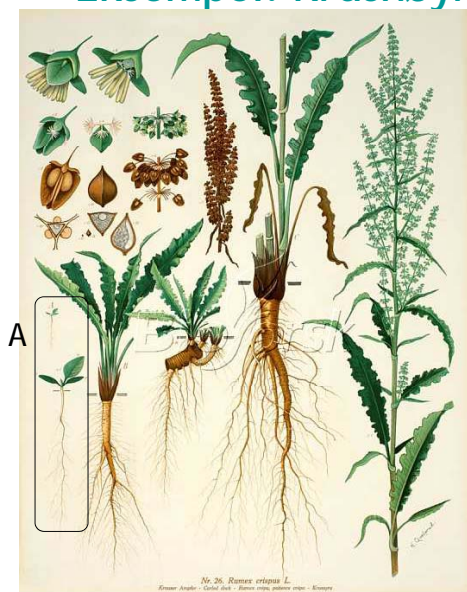
- **Krushøymole**
- Vanlig høymole
- Byhøymole
- Lyssiv
- Knappsiv
- Hundekjeks

Flerårige ugras i åkerkulturer

- Kveke
- **Hestehov**
- Åkertistel
- Åkerdylle

Eksempel: Krushøymole (1)

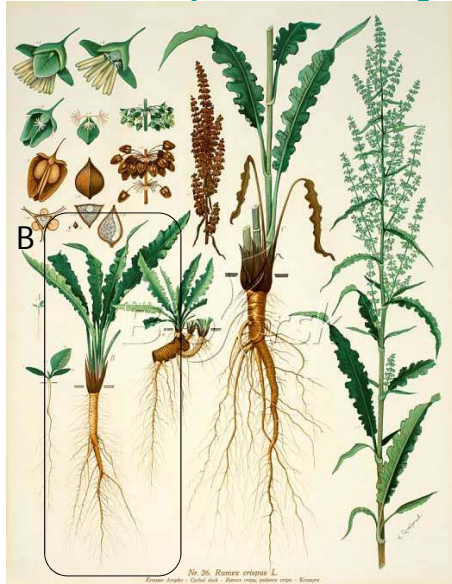

- Hver plansje: livssyklusen med ulike stadier
- Grunnlaget: Dyrking fra frø i forsøksfelt - de ulike stadiene ble preparert og tegnet
- Utført ved Universitetet i Oslo, Botanisk hage på Tøyen

- A. Frøplantestadiet
- B.
- C.

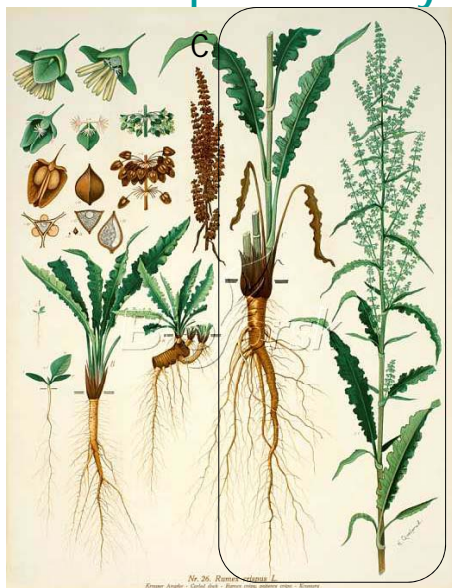
Eksempel: Krushøymole (2)

- A. Frøplantestadiet
- B. Første års planten om høsten
- C.

Illustrasjon: Knut Quelprud

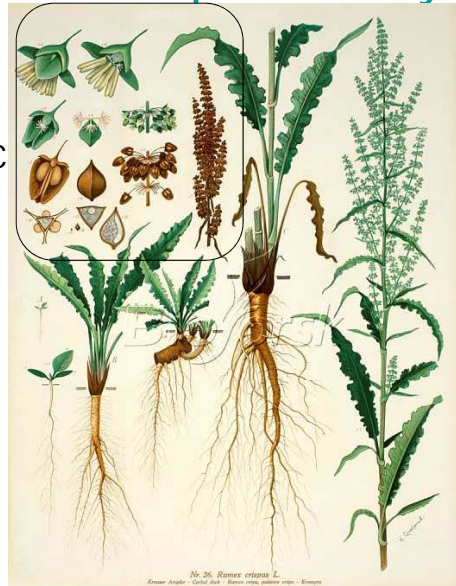
Eksempel: Krushøymole (3)

- A. Frøplantestadiet
- B. Første års planten om høsten
- C. Eldre fullt utviklet plante

Illustrasjon: Knut Quelprud

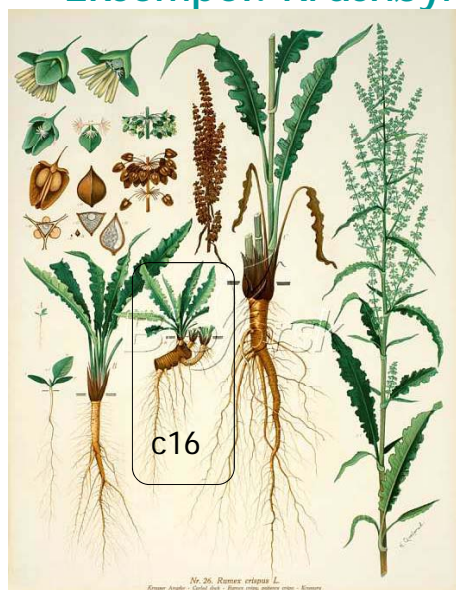
Eksempel: Krushøymole (4)

Illustrasjon: Knut Quelprud

- A. Frøplantestadiet
- B. Første års planten om høsten
- C. Eldre fullt utviklet plante - blomster og frukter/frø

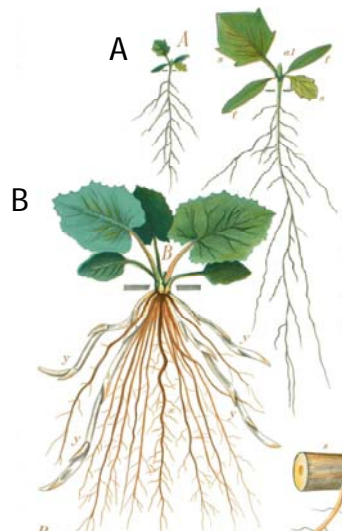
Eksempel: Krushøymole (5)

Illustrasjon: Knut Quelprud

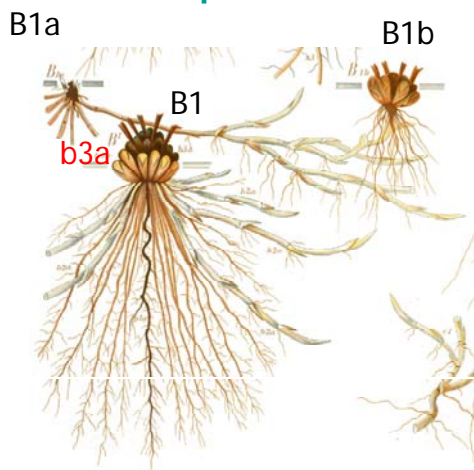
- A. Frøplantestadiet
- B. Første års planten om høsten
- C. Eldre fullt utviklet plante - blomster og frukter/frø - c16 planteskudd utviklet fra rotbit

Eksempel: Hestehov (1)

- A. Noen dager gammel frøplante, 1/1 st. - a1 frøplanten, f frøblad, s løvblad, 4/1 st.
- B. Første års planten om høsten, x primærroten, y underjordiske stengelutløpere, 1/1 st.

Eksempel: Hestehov (2)

- B1. Første års planten senhøstes - utviklet under gunstigere vekstforhold enn B, b1a primærroten, b2a underjordiske stengelutløpere, **b3a anlegg til blomsterskudd**
- B1a. Rester av primærskuddet - B1 - annet leveår om høsten, som satte blad i første og blomst i annet leveår
- B1b. Knutepunkt senhøstes, utviklet vegetativt fra lyssøkende skudd på en av B1a's utløpere av 1ste orden - i annet leveår

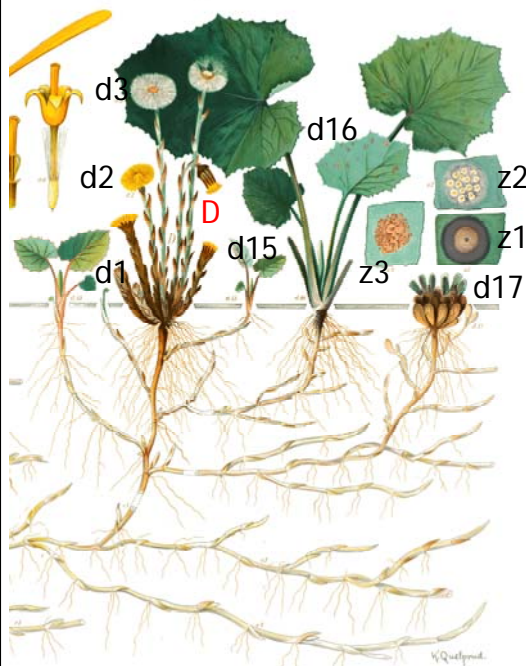
Eksempel: Hestehov (3)

- C. Rester etter lysskuddet senhøstes, c1 underjordiske stengelutløpere

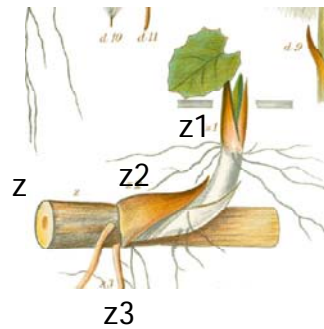
Eksempel: Hestehov (4)

- D. Del av planten om våren under blomstring og fruktmodning, d1 blomsterknopp, d2 blomsterkurv, d3 kurv med moden frukt 1/1 st. d15, planteskudd tidlig på forsommeren, d16 planteskudd om eftersommeren og d17 planteskudd senhøstes med blomsterknopper, 1/1 st.
- z1 del av overside og z2 del av underside av blad med *Puccinia poarum*, z3 del av underside av blad med *Coleosporium tussilaginis*, ca. 12/1 st.

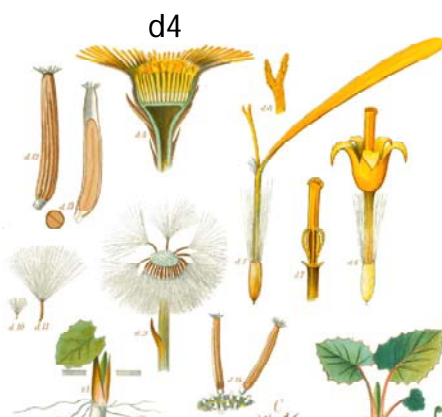

Eksempel: Hestehov (5)

- z del av underjordisk stengelutløper, z1 lysskudd, z2 lavblad, z3 trevlerøtter, 4/1 st.

Eksempel: Hestehov (6)

- d4 lengdesnitt av blomsterkurv, 4/1 st. - d5 randblomst, d6 skiveblomst, og d7 skiveblomst hvor kronbladene er fjernet, 16/1 st. - d8 arr, 48/1 st. - d9 kurv med frukt, 5/2 st. - d10 frø med fnokk, 1/1 st. - d11 frø med fnokk, 4/1 st. - d12 frø, d13 lengdesnitt og tversnitt av frø, 27/1 st. - d14 fruktbunn, fruktstilker og frø (frukter), 16/1 st.

Korsmos ugrasplansjer på nett: www.bioforsk.no/korsmo